

*До разової спеціалізованої вченої ради
у Донецькому державному університеті
внутрішніх справ*

25015, м. Кропивницький, вул. Велика перспективна, 1

ВІДГУК

офіційного опонента на дисертацію Гречишкіна Юрія Анатолійовича «Адміністративно-правові засади діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції», подану на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 08 Право за спеціальністю 081 Право

Вивчення поданих Юрієм Анатолійовичем Гречишкіним матеріалів дисертації, а також ознайомлення з його публікаціями за обраною темою, дає підстави стверджувати, що автором проведено достатній науковий аналіз теми, яка є актуальною в теоретичному та практичному плані, виокремлено новизну, сформульовано висновки й пропозиції, що виносяться на захист.

Можна констатувати, що дисертант досягнув поставлених перед собою цілей, виконав роботу на належному науковому й методологічному рівні. Такий загальний попередній висновок підтверджується множиною основних критеріїв, за якими оцінюються такі наукові роботи.

Актуальність теми дослідження. В умовах трансформаційних процесів у системі публічного адміністрування, спрямованих на побудову правової, демократичної та соціально орієнтованої держави, особливого значення набуває реформування діяльності правоохоронних органів, зокрема Національної поліції України. Патрульна поліція, як одна з ключових ланок системи органів (підрозділів) Національної поліції, виконує важливі функції із забезпечення публічної безпеки й порядку, безпеки дорожнього руху, оперативного реагування на повідомлення про кримінальні правопорушення та інші події, комунікації з населенням тощо. Ефективність реалізації цих функцій

значною мірою залежить від професійної та управлінської діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції.

Попри наявність загальних нормативно-правових засад управління в органах Національної поліції, діяльність керівника територіального підрозділу патрульної поліції характеризується рядом особливостей, обумовлених специфікою його функціональних обов'язків, організаційної структури патрульних підрозділів, оперативної ситуації в регіонах та потребами тісної взаємодії з територіальними громадами. Натомість чинне законодавство не повною мірою охоплює питання регламентації адміністративно-правового статусу цієї посадової особи, форм і методів її управлінської діяльності, а також механізмів взаємодії з іншими суб'єктами публічної влади та населенням.

Указане обумовлює необхідність теоретичного осмислення та нормативного вдосконалення адміністративно-правових засад діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції, що в сучасних умовах є важливою складовою частиною підвищення ефективності функціонування системи Національної поліції України загалом.

У цьому контексті перед наукою адміністративного права постає ряд важливих завдань, пов'язаних із з'ясуванням ролі керівників патрульної поліції в організації управлінської діяльності територіальних підрозділів патрульної поліції, визначенні поняття, змістовного наповнення, принципів, форм та методів управлінської діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції, характеристики його адміністративно-правового статусу, аналізу критеріїв оцінювання діяльності вказаного суб'єкта адміністративно-правових відносин, визначення ролі керівників в організації добору на службу в патрульну поліцію та ін.

Фундаментальною основою для дослідження стали праці відомих фахівців у галузі права, таких як: І.В. Арістова, О.М. Бандурка, В.М. Бевзенко, А.І. Берлач, Ю.П. Битяк, В.В. Богуцький, В.М. Гаращук, І.П. Голосніченко, Т.О. Гуржій, С.М. Гусаров, Р.А. Калюжний, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпаков, А.Т. Комзюк, С.В. Ківалов, С.О. Кузніченко, О.В. Кузьменко, Р.С. Мельник,

Т.П. Мінка, С.В. Петков, Х.П. Ярмакі.

Питання адміністративно-правового забезпечення управлінської діяльності в органах правопорядку висвітлені в роботах М.І. Ануфрієва, В.М. Бесчастного, В.С. Венедіктова, Д.С. Дроніка, І.В. Іщенко, Я.М. Когута, О.Д. Крупчан, О.В. Крушельницької, В.О. Кудрі, О.В. Кушнір, В.А. Ліпкана, К.Ю. Мельника, О.М. Мердової, М.С. Небеської, О.В. Негодченка, Н.Р. Нижник, О.Ю. Прокопенка, О.Ю. Салманової, А.М. Сердюка, О.Ю. Синявської, Д.І. Сироти, Т.М. Тимчишина, Ю.Л. Титаренка, М.М. Тишлека, О.Н. Ярмиша та інших відомих українських учених.

Водночас слід констатувати, що до сьогодні комплексні правові дослідження, присвячені аналізу адміністративно-правових засад управлінської діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції та виробленню науково обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення нормативно-правового підґрунтя у цій сфері, вітчизняними науковцями не проводились.

З огляду на вищевикладене проведення комплексного спеціального дослідження адміністративно-правових засад діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції є необхідним у практичному відношенні та актуальним у теоретичному плані.

Зв'язок роботи із науковими програмами, планами, темами. Обрана тема дисертаційної роботи безпосередньо пов'язана з виконанням завдань Стратегії реформування державного управління України на 2022 – 2025 роки, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21 липня 2021 р. № 831-р, у якій наголошено на необхідності формування державної політики, орієнтованої на створення професійної, результативної, ефективної та підзвітної системи центральних органів виконавчої влади, а також відповідає пріоритетному напрямку «Удосконалення адміністративної діяльності суб'єктів владних повноважень» Стратегії розвитку Національної академії правових наук України на 2021 – 2025 роки, затвердженої постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 26 березня 2021 року №12-21,

пп. 1, 8, 17 Тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2020 – 2024 роки, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 11 червня 2020 року № 454.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. У роботі Ю.А. Гречишкіна комплексно досліджено питання адміністративно-правового регулювання діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції, отримано нові результати у вигляді наукових висновків, спрямованих на вирішення теоретичних і практичних питань, які становлять зміст порушеної проблематики.

Викладені у вступі та розділах основної частини роботи положення, які стосуються постановки проблеми загалом, окремих її аспектів, переконують у тому, що відповідні питання є теоретично і практично важливими, недостатньо повною мірою розробленими в сучасній доктрині адміністративного права.

Об'єкт та предмет дослідження визначені загалом коректно. Так, *об'єктом дослідження* є суспільні відносини у сфері адміністративно-правового регулювання діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції.

Предметом дослідження є діяльність керівника територіального підрозділу патрульної поліції.

Об'єкт та предмет співвідносяться з метою і завданнями дослідження.

Метою дослідження є розробка теоретичних положень щодо адміністративно-правового регулювання діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції, обґрунтування пропозицій стосовно удосконалення такого регулювання.

Для досягнення поставленої мети в дисертації сформульовано та вирішено такі основні *завдання*:

- визначити місце керівника територіального підрозділу патрульної поліції в механізмі управління органами (підрозділами) Національної поліції

України;

- сформулювати поняття та розкрити зміст управлінської діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції;

- з'ясувати критерії систематизації адміністративно-правових принципів управлінської діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції;

- розкрити поняття адміністративно-правового статусу керівника територіального підрозділу патрульної поліції та з'ясувати його особливості;

- визначити критерії оцінки ефективності управлінської діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції;

- визначити напрями вдосконалення організації добору поліцейських до територіальних підрозділів патрульної поліції;

- виокремити особливості ротації керівних кадрів патрульної поліції в зарубіжних країнах та сформулювати пропозиції щодо його вдосконалення в діяльності патрульної поліції України;

- надати пропозиції до чинного адміністративного законодавства України щодо вдосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції.

Загальний аналіз наукової праці та висновків дозволяє стверджувати, що зазначені завдання дисертантом були виконані, а мета дослідження – досягнута.

Достовірність та обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації. Зібраний теоретичний та емпіричний матеріал аналізується в роботі з використанням комплексу методів наукового пошуку.

Тож, методологічну основу роботи становлять сукупність загальних та спеціальних методів і прийомів наукового пізнання. Так, за допомогою *логіко-семантичного та порівняльно-правового методу* з'ясовано місце управління органами Національної поліції як складового елементу механізму державного управління (підрозділ 1.1); розкрито поняття, сутність, принципи управлінської

діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції (підрозділи 1.2, 1.3). Також, за допомогою *логіко-семантичного методу* поглиблено понятійний апарат (підрозділи 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2). *Системно-структурний метод* використано при дослідженні адміністративно-правового статусу керівника територіального підрозділу патрульної поліції (підрозділ 2.1), а також особливостей форм та методів вказаного різновиду управлінської діяльності (підрозділ 2.2). *Формально-юридичний та соціологічний методи* використані під час характеристики критеріїв оцінки ефективності діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції (підрозділ 3.1). *Порівняльно-правовий та структурно-логічний методи* також використовувалися для визначення ролі керівників територіального підрозділу патрульної поліції в системі суб'єктів організації добору на службу в поліцію (підрозділ 2.3). За допомогою аналітичного методу були запропоновані шляхи удосконалення інституту ротації керівних кадрів Національної поліції України, на прикладі зарубіжних країн (підрозділ 3.2). *Компаративний метод та документальний аналіз* використовувалися для вироблення пропозицій щодо удосконалення законодавства, яке регламентує діяльність керівника територіального підрозділу патрульної поліції (підрозділи 3.1, 3.2).

З позитивного боку слід відмітити проведену автором роботу, спрямовану на збір емпіричної бази дослідження.

Емпіричну базу дослідження становлять узагальнення практики діяльності Міністерства внутрішніх справ України, Національної поліції та Департаменту патрульної поліції України; публікації в періодичних виданнях; статистичні матеріали Державної служби статистики України, а також територіальних (відокремлених) підрозділів патрульної поліції у Донецькій, Львівській, Вінницькій, Хмельницькій областях та місті Києві; довідково-публіцистичні видання та інші матеріали.

Загалом *емпірична база дослідження* дозволяє оцінити висновки дослідження як репрезентативні. Теоретична частина дослідження достатнім чином пов'язана з емпіричними даними, які Ю.А. Гречишкін використав у

своїй роботі. В узагальненому вигляді частина їх розміщена, як це й передбачають вимоги до дисертацій, у Додатках до роботи, що додатково свідчить на користь висновку про обґрунтованість зроблених в дисертації висновків і пропозицій.

Дисертантом використано достатній за обсягом масив загальнотеоретичної й спеціальної літератури за темою дослідження (198 джерел науково-теоретичного, навчального, методичного, нормативного, характеру). На користь досить високого рівня наукового дослідження свідчить той факт, що дослідник критично проаналізував позиції вчених, які приділяли увагу питанням адміністративно-правових засад діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції.

Науковий апарат рецензованої дисертації достатньо високий. Матеріал викладено чітко, доступно, логічно послідовно, юридично грамотно. Коректно виділено головні положення.

Ці та інші показники свідчать про комплексну, цілісну, теоретично і практично значущу роботу, вказують, що сформульовані в дисертації наукові положення, висновки і рекомендації, які мають достатній ступінь наукової обґрунтованості та є достовірними.

Робота складається з анотації, вступу, трьох розділів, що містять вісім підрозділів, висновків, списку використаних джерел (198 найменувань на 20 сторінках) та трьох додатків на 9 сторінках. Повний обсяг дисертації становить 203 сторінки, із них основний текст дисертації – 157 сторінок.

Структура дисертації Ю.А. Гречишкіна є логічно обґрунтованою, достатньою мірою узгодженою з визначеними здобувачем завданнями, об'єктом і предметом дослідження. Робота складається зі вступу, трьох розділів, що містять вісім підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

У першому розділі, який містить три підрозділи, автором визначено місце керівника територіального підрозділу патрульної поліції в механізмі управління органами (підрозділами) Національної поліції України; сформульовано поняття та розкрито зміст управлінської діяльності керівника територіального

підрозділу патрульної поліції; з'ясовано критерії систематизації адміністративно-правових принципів управлінської діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції тощо.

Автором підкреслюється значення управлінських відносин, як основного елементу в структурі механізму управління органами Національної поліції, які являють собою сукупність прямих та зворотних зав'язків між суб'єктами та об'єктами управління.

З огляду на структурну перевантаженість системи органів Національної поліції, розкрито переваги децентралізації управління вказаними органами, а саме: а) підвищення рівня ініціативності керівників в процесі розроблення та прийняття управлінських рішень, із залученням до цього процесу представників територіальних громад; б) максимального наближення до об'єкту управління; в) саморегулювання управлінського процесу; г) забезпечення ресурсами за рахунок територіальних громад; д) децентралізованої структурної побудови органів Національної поліції.

2. Обґрунтованою є позиція дисертанта щодо сприйняття управлінської діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції як особливого різновиду управлінського процесу в органах (підрозділах) Національної поліції, яка здійснюється наділеними відносною самостійністю, спеціально уповноваженими посадовими особами патрульної поліції, та спрямована на забезпечення узгодженості, оптимального функціонування й розвитку системи підрозділів патрульної поліції, з метою оперативного та ефективного вирішення завдань правоохоронної діяльності.

Дисертантом цілком доречно підтримано концепцію, вироблену наукою адміністративного права, щодо групування адміністративно-правових принципів управлінської діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції, за критерієм їх поділу на загальні та спеціальні. Загальні адміністративно-правові принципи управлінської діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції є основними, базовими, визначальними, закріпленими на конституційному та законодавчому рівні,

правилами, вимогами, котрими керуються всі поліцейські незалежно від того, у якому структурному підрозділі працюють, які безпосередні функції, завдання виконують.

Варто підтримати позицію здобувача про те, що характерна особливість спеціальних адміністративно-правових принципів управлінської діяльності керівників територіальних підрозділів патрульної поліції полягає в тому, що, на відміну від загальних принципів, які знайшли закріплення у джерелах права, таких як Конституція України, законодавчі, підзаконні та відомчі нормативно-правові акти, спрямовані на врегулювання поліцейської діяльності, частина спеціальних принципів управлінської діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції не знайшла нормативно-правового вираження. Фактично деякі з них мають рекомендаційний характер, а оцінка відповідності управлінських рішень керівника патрульної поліції таким принципам, виражається в рішеннях керівництва Національної поліції України.

У *другому розділі*, який містить три підрозділи, дисертантом розкрито поняття адміністративно-правового статусу керівника територіального підрозділу патрульної поліції та з'ясувати його особливості; визначено критерії оцінки ефективності управлінської діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції; визначено напрями вдосконалення організації добору поліцейських до територіальних підрозділів патрульної поліції тощо.

Дисертант слушно зауважує, що адміністративно-правовий статус керівника територіального підрозділу патрульної поліції являє собою системну сукупність його властивостей, до змісту яких відноситься обумовлена нормами адміністративного права компетенція, мета, завдання й функції його діяльності, юридичні ознаки та юридична відповідальність.

Автор правильно наголошує на наділенні керівника територіального підрозділу патрульної поліції подвійним адміністративно-правовим статусом, виступаючи, з одного боку, керівником органу поліції, як структурного елементу Національної поліції України, а з іншого – наділеного ознаками адміністративно-правового статусу поліцейського.

Заслугує на позитивну оцінку твердження здобувача про те, що в управлінській діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції переважають правові форми, пов'язані із здійсненням правотворчої діяльності, у вигляді видання адміністративних актів управління. Останній являє собою правовий припис, виданий територіальним підрозділом патрульної поліції, в особі його керівника, та має на меті встановлення, зміну чи припинення правовідносин у сфері організації службової діяльності.

Автор доходить змістовного висновку, що особлива увага керівників територіальних підрозділів патрульної поліції повинна приділятися покращенню якості добору на службу в патрульну поліцію; виробленню та впровадженню антидискримінаційних механізмів прийняття на службу та кар'єрного зростання персоналу; формуванню системи корпоративної етики та протидії професійній деформації працівників поліції; оновленню існуючої системи наставництва; підвищенню професійного рівня працівників патрульної поліції та внутрішнього контролю за дотриманням вимог дисципліни й законності поліцейськими.

У *третьому розділі*, який містить два підрозділи, дисертантом виокремлено особливості ротації керівних кадрів патрульної поліції в зарубіжних країнах та сформульовано пропозиції щодо його вдосконалення в діяльності патрульної поліції України; надано пропозиції до чинного адміністративного законодавства України щодо вдосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції.

На переконання автора, визначення критеріїв оцінки ефективності управлінської діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції обумовлено функціями патрульної поліції, особливості службової діяльності якої пов'язані із постійним контактом її працівників із населенням, що слугує ключовим індикатором ефективності службової діяльності патрульної поліції.

Дисертантом виокремлено особливості ротації керівних кадрів поліції

зарубіжних країн, яка спрямована на: стимулювання мотивації керівників щодо якісного виконання службових обов'язків; професійний розвиток керівника, шляхом переміщення на вищестоячу посаду та зміну його професійних обов'язків; профілактику професійного вигорання; стимулювання мобільності керівників поліції; оновлення кадрового резерву поліції та оптимізацію розстановки персоналу.

Актуальними та своєчасними є пропозиції до адміністративного законодавства, в частині підготовки пропозицій щодо внесення змін та доповнень до:

- Закону України «Про Національну поліцію», доповнивши його статтею 65-1 «Ротація керівного складу поліції», нормами якої визначено поняття та підстави здійснення ротації керівників органів (підрозділів) Національної поліції;

- підпункту 3.1.3 пункту 3.1 Положення «Про представників Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», в частині уточнення функцій представника Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, у наступній редакції: «бере участь у засіданнях комітетів Верховної Ради України, круглих столах, семінарах, міжвідомчих робочих групах, нарадах, засіданнях поліцейських комісій тощо».

Загальні висновки до дисертації в достатній мірі відображають одержані наукові результати. Висловлені ідеї, висновки й пропозиції Ю.А. Гречишкін підтверджує та підкріплює емпіричними даними, наявними доктринальними позиціями з питань, що розглядаються.

Новизна наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації визначається перш за все тим, що дисертація Ю.А. Гречишкіна є першим монографічним дослідженням, у якому комплексно, з використанням сучасних методів пізнання, урахуванням здобутків вітчизняної та зарубіжної адміністративно-правової науки розкрито особливості адміністративно-правових засад діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції. У результаті проведеного

дослідження сформульовано низку нових наукових положень і висновків, запропонованих особисто здобувачем, основними з яких є такі.

Уперше: підготовлено проєкт Методичних рекомендацій для керівників територіальних (відокремлених) підрозділів патрульної поліції, щодо порядку розробки та затвердження посадових інструкцій та їх примірної форми метою розроблення яких є забезпечення уніфікованого підходу до визначення посадових обов'язків працівників патрульної поліції та вимог, які до них пред'являються; запропоновано авторську модель оцінювання діяльності органів (підрозділів) Національної поліції, відповідно до якої, поряд із рівнем довіри населення, врахуванню підлягають результати проведення внутрішніх перевірок службової діяльності органів (підрозділів) Національної поліції; визначено критерії оцінки ефективності управлінської діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції, а саме: а) показники службової діяльності ввіреного керівникові територіального підрозділу патрульної поліції; б) результати оцінювання управлінської діяльності керівника з боку вищестоячого керівництва; в) оцінка ділових, моральних, особистісних та організаторських якостей керівника з боку підпорядкованого особового складу; надано теоретичне обґрунтування доцільності розроблення й подальшого запровадження в практичну діяльність кадрових підрозділів патрульної поліції карти потенціалу керівника територіального підрозділу патрульної поліції, яка містить інформацію щодо професійної та особистісної оцінки керівника, необхідної в якості умови для подальшого просування по службі зазначеного суб'єкта управлінської діяльності; обґрунтовано необхідність нормативного закріплення участі представника Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у засіданнях поліцейських комісій Національної поліції України; підготовлено проєкт Інструкції з організації нормотворчої діяльності в Національній поліції України, зміст якої полягає у визначенні правового механізму порядку розробки, зміни й скасування адміністративних актів управління, які відносяться до сфери діяльності Національної поліції України.

Удосконалено: поняття «адміністративні акти суб'єктів публічного адміністрування в органах (підрозділах) Національної поліції України», «управлінська діяльність керівника територіального підрозділу патрульної поліції», «принципи управлінської діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції», «повноваження керівника територіального підрозділу патрульної поліції»; розуміння управлінської діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції, яка виступає в якості різновиду управлінських відносин та специфічного за формою реалізації типу суб'єктно-об'єктної діяльності; принципи управлінської діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції, які мають дуалістичну природу, виступаючи в ролі органічного, взаємно обумовленого зв'язку організаційно-правових та управлінських засад; критерії оцінювання діяльності органів (підрозділів) Національної поліції, які мають відображати результати проведення внутрішніх перевірок службової діяльності.

Набули подальшого розвитку: положення щодо ключової ролі керівника в процесі комплектування територіального підрозділу патрульної поліції високопрофесійним особовим складом; система управління територіальним підрозділом патрульної поліції, яка характеризується органічною єдністю та переплетінням суб'єктів та об'єктів управлінських відносин, прямими та зворотними управлінськими зв'язками, наявністю статичного та динамічного аспектів; структура суб'єктів управління Національною поліцією, до числа яких відносяться: а) Кабінет Міністрів України, МВС України, центральний орган управління Національної поліції; б) апарат міжрегіональних та територіальних органів поліції; в) апарат відділів та відділень територіальних органів поліції.

На підставі проведеного дослідження Ю.А. Гречишкіним сформульовано низку пропозицій по внесенню змін і доповнень до чинного адміністративного законодавства.

Повнота викладення основних результатів дисертації в опублікованих наукових працях.

Результати дослідження повною мірою відображені в наукових фахових виданнях автора, зміст і характер яких відповідають вимогам МОН України, а також виступах автора з доповідями основних положень дисертації на науково-практичних заходах, що в цілому свідчить про достатній рівень її апробації.

Основні положення дисертаційного дослідження опубліковано дисертантом у 4 наукових працях та 4 тезах доповідей на науково-практичних заходах.

Опубліковані Ю.А. Гречишкіним друковані праці достатньо повно відображають зміст основних положень і висновків дослідження та дозволяють науковій громадськості ознайомитися із ними.

– **Практичне значення одержаних результатів** полягає в тому, що сформульовані висновки й пропозиції впроваджено та можуть використовуватися у: *науково-дослідній сфері* – результати дисертації можуть бути основою для подальшого підвищення ефективності адміністративно-правового регулювання діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції; *сфері правотворчості* – висновки та пропозиції, що містяться в дисертації, можуть бути використані для вдосконалення чинного адміністративного законодавства, зокрема положень Закону України «Про Національну поліцію», Кодексу України про адміністративні правопорушення та підзаконних нормативно-правових актів, що регламентують організаційно-правове забезпечення діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції; *правозастосовній сфері* – використання одержаних результатів дасть змогу покращити форми та методи публічного управління у сфері забезпечення діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції; *освітньому процесі* – положення й висновки дисертації знайшли застосування у викладанні дисциплін «Адміністративна відповідальність», «Адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції», «Поліцейська діяльність», а також при підготовці лекцій і навчальних посібників із цих дисциплін.

Дисертацію оформлено відповідно до встановлених МОН України вимог, викладено літературною мовою, науковим стилем, текст належним чином

відредаговано.

Даючи позитивну оцінку рецензованій дисертації, маю зауважити, що, як і будь-яка значна за обсягом і кількістю досліджуваних проблем наукова праця, вона має й окремі суперечливі або дискусійні положення, які потребують додаткової аргументації або пояснень здобувача під час публічного захисту:

1. У підрозділі 2.1. «Адміністративно-правовий статус керівника територіального підрозділу патрульної поліції» (стор. 92), в процесі аналізу повноважень керівника територіального підрозділу патрульної поліції здійснено їх систематизацію на: організаційно-розпорядчі, контрольно-наглядові, координаційні, представницькі, адміністративно-процесуальні та дисциплінарні. Представляється, що вказана систематизація є неповною, оскільки не включає юрисдикційні повноваження зазначеної посадової особи.

2. У підрозділі 2.1. «Адміністративно-правовий статус керівника територіального підрозділу патрульної поліції» недостатньо чітко окреслено межу між загальними рисами адміністративно-правового статусу керівників органів Національної поліції України та специфікою статусу саме керівника територіального підрозділу патрульної поліції. Наведений на стор. 92 перелік прав та обов'язків, що базується, зокрема, на низці наукових підходів, має універсальний характер і в більшості своїй може бути застосований до керівників інших підрозділів поліції. Це створює певну концептуальну невизначеність щодо об'єкта дослідження.

3. З огляду на це, доцільним є чіткіше виокремлення специфічних, унікальних ознак адміністративно-правового статусу саме керівника територіального підрозділу патрульної поліції.

3. Вимагає додаткової аргументації висновок дисертанта щодо необхідності доповнення Закону України «Про Національну поліцію», статтею 65-1 «Ротація керівного складу поліції» (стор. 172).

4. Має місце відносна непослідовність у наведенні статистичних даних та оперуванні ними. Наприклад, на стор. 144 автор висловлює твердження, що з моменту утворення патрульної поліції, рівень довіри до цього органу поліції

постійно змінювався, залежно від очікувань громадянського суспільства та рівня затребуваності поліцейських послуг. Однак, в подальшому наводяться статистичні дані тільки за 2016 та 2017 рр., що викликає запитання про достовірність висловленого твердження щодо постійної зміни рівня довіри до патрульної поліції з боку населення.

Поряд із використаною статистичною інформацією, варто було б використати більш свіжі статистичні дані з окресленого питання.

5. Необхідно уточнити позицію автора, висловлену на стор. 52 дисертації про те, що реалізація управлінської діяльності здійснюється керівниками патрульної поліції не на всіх її організаційних рівнях, а виключно стосовно діяльності територіальних підрозділів патрульної поліції.

Загальний висновок по дисертації. Ґрунтуючись на викладеному вважаю, що тема дисертації Гречишкіна Юрія Анатолійовича «Адміністративно-правові засади діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції» є актуальною. Аналіз тексту дисертації свідчить про відсутність порушення автором вимог академічної доброчесності. У роботі наявні посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримано вимоги норм законодавства про авторське право; надано достовірну інформацію про результати наукової діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Зокрема, у рецензованій праці не виявлено ознак академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації тощо.

Викладені в дисертації рекомендації та конкретні пропозиції є теоретично обґрунтованими та аргументованими, хоча і не позбавлені дискусійності. Висновки та рекомендації, отримані під час дослідження, мають важливе практичне й теоретичне значення для науки адміністративного права та правозастосовної практики.

Основні положення дисертації з належним ступенем повноти були відображені автором у наукових статтях, підготовлених та опублікованих автором дисертації, кількість і якість яких відповідає вимогам щодо публікацій.

зарахованих за темою дисертації. Таким чином, дисертація, представлена Гречишкіним Юрієм Анатолійовичем, є самостійним завершеним науковим дослідженням, в якому отримані нові науково обґрунтовані результати, спрямовані на вирішення наукового завдання, яке має істотне значення для розвитку науки адміністративного права.

У підсумку необхідно зазначити, що дисертація на тему: «Адміністративно-правові засади діяльності керівника територіального підрозділу патрульної поліції» відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 (зі змінами), Тимчасового порядку присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 167 (з відповідними змінами), а також Вимогам до оформлення дисертації, затвердженим Наказом Міністерства освіти і науки України № 40 від 12 січня 2017 року, а її автор – Гречишкін Юрій Анатолійович – на основі публічного захисту заслуговує на присудження йому наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 08 «Право», за спеціальністю 081 «Право».

доктор юридичних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України,
проректор Дніпровського державного університету
внутрішніх справ

Олександр ЮНІН